

1968/69

(1)

dec. 1968

N A Š D I J A Š K I L I S T

Morda ni čisto naš, vseh dijakov, toda sedaj, ko boste videli to glasilo, se nam pri prihodnji izdaji pridružite.

Hoteli smo svoj list, imamo ga. Na vratarnici je tri dni viselo vabilo in prišli smo ...

Kakšen pa je naš program? Nismo razredni časopis in ne list višjih letnikov, saj smo dobili prispevke skoraj iz vseh razredov. List je samostojen organ, uredniški odbor sestavljajo sami dijaki in zato želimo, da se sestankov udeležijo predvsem drugi in tretji letniki, da bodo vodili delo še naslednja leta. Pravopisni pregled smo zaupali slavistom. Urednika nimamo-zaenkrat vodi časopis mala skupina, saj en sam "revež" težko nosi breme odgovornosti.

To številko posvečamo pisatelju IVANU CANKARJU.

Ljubljana, decembra 1968.

OB 50.OBLETNICI CANKARJEVE SMRTI

Pred petdesetimi leti, 11.decembra 1918 je komaj dvainštiridesetleten končal življenje čudežni popotnik,tujec med tujci. Človek-umetnik, ki je izpolnjeval največjo nalogo življenja, se boril za pravico ponižanih in žalostnih, delal za dobro svojega naroda.
"Dolgo časa že nisem videl domovine in ljubil sem jo s solznimi očmi, kakor se mi je prikazala, pusta in žalostna; tako bi še bolj ljubil mater, če bi stopil prednjo in bi jo ugledal ubogo in zapuščeno ..."
Cankar nas vedno bolj zanima. Njegovo življenje s tako preprosto dušo, ki je obogatila naš narod, ne bomo nikoli razumeli v celoti. Ko poslušamo njegovo besedo, zremo pred seboj velikana svoje zemlje, ki s svojo trdno voljo in močjo sega do neba.
Od kje je jemal moč za svoje umetnine? Iz svoje revščine, iz materine krvi in njene bolečine?
Njegova umetnost je seme našega časa. Delavski boj je bil njegov boj. Ni delal hrupa, ko je šel pot umetnika, a kadar je izpregovoril, je njegova beseda vžgala, potolažila, dvignila in bodrila. Trkal je na vrata naših src. So se mu vedno odprla ali se mu odpirajo šele danes? Poskušamo razumeti njegov boj za pravico in lepoto, poskušamo doživeti iz srca iztrgano besedo.
Bil je eden od nas. Jemal je, kar so mu ponudili. Živel je kakor mi, a vendar je živel drugače. Iz krivice, ki jo je napravil ljubljeni materi, so nastale čudovite črtice, v katerih je bilo toliko kesanja, da mu je bilo že zdavnaj odpuščeno.
Nečloveški pogoji, v katerih je živel v času študija, so dali hlapca Jerneja, učitelja Jermana in Kačurja.
Rodili so se Hlapci in pred njim je večno stal klanec

siromakov.
Veroval je v zmago socialnih idej. Tudi satira izhaja iz ljubezni.
Inteligenti Cankarjevega časa so oznanjali, da je njegov jezik prijeten in blagozvočen, kaj pa je povedal, tega niso oznanili.
Bil je siromak v svojem času. Šele po smrti je zaživel v boju mladih za napredek našega kulturnega življenja.

Da bi bilo mnogo Cankarjev na naši slovenski zemlji!

^ ^

D I J A K I

Vseh prispevkov nismo objavili, nekaj jih čaka za naslednjo številko, nekatere pa smo izločili in na zadnji strani objavili zakaj. Toda nikar zato ne obupajte. Pogumno naprej!

D I J A K I

Mislili smo, da bi dali našemu listu nov naslov, nov obraz. "Resljeva 12" zveni pusto in prazno. Dobili smo nekaj predlogov: "Veter" in "Breze". Veter naj bi bil simbol naše mladosti in neugnanega življenja. Breze pa kot naše misli rasto in kipe k višku.

Pomagajte nam še vi!

ANIN PARK

Bilo je nekega mirnega jesenskega večera, ko se je dan že zdavnaj poslovil tam daleč za Tivolijem in se je v Ani oglasila lepa otožna pesem, ki je bila samo njena in ji navadni ljudje pravimo spomin.
Sama je stopala po razsvetljeni ulici z drevoredom. Tako so vsaj mislili ljudje, ki so jo v tistem poznem večeru srečavali na ulici. Toda ljudje tako malo vemo o drugih. Kadar je bila Ana s svojimi spomini, ni bila nikoli sama. Te večerne ure v pozni jeseni so bile zanjo najlepše, ker so takrat priplavali spomini kar sami od sebe in jo odnesli s seboj nekam daleč daleč ...

Stopila je v park in na desni so jo s tiho žalostjo pozdravile sanjave breze. Breze so zmeraj otožne in zasanjane in tega je bila Ana že navajena. Pravzaprav se temu nikoli ni čudila. Breze so pač take. Odzdravila jim je in odšla naprej.

Ta kotiček sredi Ljubljane se je zdel Ani najlepši. "Tu lahko vidiš zvezde," je govorila redkim prijateljem. Z dedkom sta se tu pogosto ustavljala in jih dolgo dolgo opazovala. Toda nikoli se ni nobena utrnila, samo mežikale so jima od daleč. Nekoč sta jih že hotela ogovoriti, ko sta se spomnila, da ju najbrž ne bi mogle slišati in bi bilo torej vse skupaj brez smisla. Vendar se jima je včasih zdelo, da slišita od tam neko čudno pesem. Dedek je bil sicer prepričan, da glasovi prihajajo od drugod, toda tega nikoli ni omenil svoji mali Ani.

Potem sta odšla naprej, srečna, ker imata tak zaklad. In zvezde so ju prijazno spremljale mimo narcis in lipe in mimo moža na kamnitem podstavku do konca parka, kjer

so se izgubile nekje med svetlimi in hladnimi lučmi okoli Opere. Ana je vedno še nekaj ulic naprej ugibala, kam so izginile. Ko je vprašala dedka, ji je rekel, da so zvezde še zmeraj nad njima in da bodo tam za vedno ostale, samo da jih zdaj ne moreta videti, ker ne marajo glasnih in razsvetljenih ulic. Deklica pa mu ni verjela. Vedela je, da živijo zvezde samo nad parkom. In stopala sta naprej, tiho, zamišljeno, starec in otrok, ki sta imela rada zvezde.

Velikokrat so od takrat že odcvetele narcise in veliko-krat so breze ozelenele. Ana je zrasla v dekle, čudno samotarsko dekle, so govorili ljudje. Toda motili so se; Ana ni nikoli marala samote. Imela pa je nekaj, česar drugi ljudje niso imeli in niso mogli razumeti: imela je zvezde in breze. Rada je hodila čez park, ko se je stemnilo, pozdravila je breze na desni in od nekod je priplula pesem. Na polovici poti se je ustavila in se ozrla v zvezde, ki so ji zmeraj prijateljsko pomežiknile, in bila je SREČNA.

Ne, Ana pa res ni bila samotarsko dekle.

Lenka

OČI

Pogledala sem zbegana
ti v oči,
v hladne, mirne oči,
mirne tako, da dih mi je zastal.

S temi očmi si
ljubil in lagal!

Pa vendar - srce
kot list je v vetru
rahlo vztrepetalo,
in roka bežnega spomina
je pogladila rano.

Ljubica

BILA SEM OSAMLJENA

Pravkar smo vstali iz gréba semena, pa že lovimo po spominu podobe oblakov od včeraj. Komaj se je usten dotaknil cvet prve pomladi, že nosi bežni val vonj in pesem v daljavo. Zakaj je človek osamljen? Zato je osamljen, ker si drug drugemu zapiramo pot. Ne najdemo tiste prave in tople besede za sočloveka, ne najdemo poti od srca do srca.

Tudi jaz sem osamljena. Oh, saj nisem! Saj je polno sošolcev in sošolk. Se zabavamo, pogovarjamo in učimo. A to je premalo. To je samo zunanjost. V resnici sem osamljena, moje srce je osamljeno.

Živim pri babici. Moji starši so daleč. Potrebna sem prave materinske ljubezni. Najdem jo v veliki meri pri babici. Toda to ni dovolj. Mama je samo ena. Pa če greš po vsem svetu, je samo ena tvoja mati.

Lansko leto sem bila skupaj z mamo na Korčuli. Bilo je zelo lepo. Ko sva prispeli tja, je sonce sijalo, morje je bilo modro, bele jadrnice so se lahno pozibavale na valovih. V moji duši je bilo svetlo, svetlejše kot v

najjasnejšem biseru. Prišel je večer. Bil je tako tih večer. Z mamo sva sedeli na pomolu. Veterček je pihljal vame, moje sanje so se zibale v sreči. Naslonila sem glavo na mamino ramo in jokala od sreče. Saj sem bila skupaj z najdražjo osebo na svetu! Mesec je bil zlat in vsi žarki lune so bili kot v prosojno svilo stkani, od vala do vala speljani.

Morala sem se vrniti domov, k babici. Mama je spet odšla. Moje srce je zdaj prazno. Ko sem se vračala, je v mojem kraju, kjer živim, padal dež. Črni oblaki so se vlekli nizko nad smrekovimi gozdovi, in iz njih je deževalo. Gledala sem skozi okno. Po šipah so drsele deževne kaplje, kot bi hotele utopiti tisto majhno mravljico, ki je lezla izza okenskega okvira.

Na mojih licih, v mojih očeh pa so se svetile grenkejše kaplje kot dež - solze.

Prišel bo tudi zame dan, ko ne bom več osamljena. Saj mora priti! Takrat bom srečna! To bo prava sreča, ne samo bežna. En smehljaj stane manj kot elektrika - in vendar prinaša svetlobo! Poiskala bom tisto skrito, a tako kratko pot do srca vseh ljudi, ki jih srečujem, s katerimi živim. Potem ne bom več osamljena. Saj to je umetnost življenja, da pustiš človeku košček samega sebe.

Lili

PRISLUHNI

Prisluhni! sredi hrupnih cest.
Mar slišiš glas? ne?
Čuj ta pridušen šepet,
ki kliče te čez polja, med gozdove,
kjer reka si srebrna utira pot,
kjer veter veje od gora tja k morju,
da mu nakodra sinjkasto glavo.

Prisluhni sredi hrupnih cest!
Poslušaj glas, ki vabi te na cesto,
proti soncu, ki sredi trav
cvetočih se igra;
k modrini širni!
Razpri roke in vzemi,
vzemi si dih vetra,
žarek sonca!

Prisluhni, vem /ne vprašaj!/...
Zdaj slišiš glas,
glas svojega srca
in tvoj korak ni sam ... - dva sta -
sred' hrupnih cest...

Lovely

MLADI IN STARI

Bil je večer, ko sem se vrnila domov. Na maminem obrazu sem videla jezo, strah in srečo, vse obenem.
"Kje si bila?"
Lagala sem ji in videla, kako dobro je to vedela. Vendar sem lagala in sem bila prepričana, da je edino tako prav.

"Kako neumni in starokopitni so!" Ogorčena sem zaloputnila vrata in zbežala v svojo sobo. Potem sem se vrgla v naslonjač in jokala. Bila sem užaljena, čutila sem se nesrečno in ves svet sem sovražila.
Minilo je nekaj dni in spoznala sem, da ni vedno vse prav, kar storim. Bila sem razočarana.
Rada bi rekla: "Oprosti, mama, veš, nisem vedela... Mislila sem, da sem pametnejša od tebe ... da vem več kot ti ...", pa nisem rekla nič. Bila sem preponosna, ne, saj temu ne morem reči ponos. Samo gledala sem jo, kako je vsa majhna in drobna, vsa skljućena sedela za mizo. In jaz? Sem sploh vredna, da ji rečem: "Mama!"? Ne. Ljubim jo in spoštujem, pa ji vseeno ne morem priznati, koliko slabša sem od nje.
Jutri ji bo štirideset let, pa ni stara, ne, mlada je v svoji duši. Velikorat sediva skupaj pred radiom in poslušava Beatlese...
"Saj niso slabi", mi pravi.
Z zanimanjem gledava modne revije: "Poglej! Prav lepo. Še ti si sešij tako. Pomagala ti bom", reče pogosto. Ne vem, ali dela to samo zaradi mene, samo zato, da bi zmanjšala prepad, ki bi se vsak hip lahko pojavil med nama in bi ga odprla ena sama beseda.
To sva midve. A kaj so še ostali milijoni mladih in starih, milijoni sinov in očetov, mater in hčera?
Z lasmi do ramen in cigareto v ustih, z rokami globoko potisnjenimi v žep jih vidimo; s krili, ki visoko odkrivajo meča, z očmi, črnimi od tuša, ali pa ene in druge, ko tesno objeti stopajo po ulicah.
Starejši se zgražajo. Morda, morda imajo prav? Ali pa imajo prav ti mladi, ki hočejo tako opozoriti nase. "Tudi mi smo tu! Svobodni smo in samostojni. Nikogar ne potrebujemo, sami smo sposobni živeti! Le srečo, razumevanje in mir, da, mir bi radi!"

Erha

Vračala sem se iz šole. Vstopila sem v vlak in sedla poleg okna. V vagonu je bilo že precej zasedeno. Največ je bilo dijakov, študentov, pa tudi nekaj starejših ljudi, ki so se vračali z dela. Poleg mene in pa na sosednjih sedežih so sedeli dijaki, med njimi je bil tudi starejši gospod. Nekaj deklet in fantov sem poznala. Pogovarjali so se o študentskem zborovanju v Ljubljani. Pridružila sem se jim. Naš glasen pogovor je nenadoma prekinil gospod, ki je nagovoril dijaka poleg sebe. Zvito se je nasmehnil in vprašal: "No, pa mi povej, ali bi ti šel protestirat?" "Seveda bi šel, če bi bilo tako prav in bi vedel, da bi nekaj dosegli", je odgovoril nekoliko plašno. Mož pa se je zadrl: "Ti paglavec, ti bi šel kričat na cesto? Povej, ali zato, ker imaš vsega dovolj, ker ti ničesar ne manjka?" Vsi smo bili ogorčeni, ko je začel mož psovati z grdimi besedami vso mladino, fanta pa z bedakom. Fant ni več vzdržal; vstal je in mu zabrusil: "Od svojih vrstnikov nisem slišal tako nesramnih izrazov in psovk kot od vas!"
Nato se je prerinil [illegible]ozi skupino ljudi in odšel. Je mar prav, da so slabosti in napake določene skupine mladih merilo za vse?

Vesna

"To je pa naša mladina! Plod našega trpljenja, nanjo se lahko vedno in v vsakem trenutku zanesemo." Kako lepo bi bilo to slišati iz ust starejših. Na mlada srca bi vplivalo, kakor blagodejni balzam na skelečo rano. Tako pa vedno in povsod zveni za tabo: "Poglej današnjo mladino! Ali so sploh vredni današnjega časa? Le kako naj tem dolgolascem prepustimo razvoj in

gospodarstvo naše družbe?" Res smo takega mnenja dostikrat krivi sami. Toda tistih nekaj, ki so kamen spotike, je v resnici malo. Ker pa je znano, da človek opazi le najslabše, so starejši svoj dvom o zmožnostih mladine privedli do take skrajnosti, da je sploh nemogoče misliti, da bo svet še obstajal, ko bo starejša generacija izumrla. Toda tudi med mišljenji starejših so razlike.

Res da sem še mlada in življenja tako rekoč še okusila nisem, a do nekaterih spoznanj sem vendarle že prišla. Zdi se mi, da ima o mladini najslabše mnenje tisti, ki je v svoji mladosti doživljal najslabše stvari, sedaj pa misli, da mlad človek sploh ne more živeti drugačnega življenja, kot ga je on. To svojo zablodo v življenju obžaluje in obsoja in jo pripisuje v enaki ali pa še večji meri nam. Mlad človek pa, posebno tisti, ki je že zašel, potrebuje lepo besedo in razumevanje, ne pa samo nezaupanje in grajo.

Jana

DANES JE DRUGAČE

Ljubezen.
Kaj je ljubezen?
Objem?
Poljub?
Zbližanje dveh mladih?
Ne, to je bilo včasih.
Danes pa...
Kaj je danes?
Danes je drugače.
Hrepeniš.
Ljubiš.
Daš.
In potem?
RAZOČARANJE!

K. J.

MUCEK MIJAV

Kužek hov, hov.
Ime mucku Tip,
ime kužku Top.
Mucek Tip, mijav,
kužek Top, hov, hov.
Oba prijatelja,
Tip mucek mijav,
Top kužek hov, hov.
Mlada sta
mucek mijav
kužek hov, hov.
Gresta v kino,
na balkon,
mlada sta
in se ljubita.
Mucek Tip,
Kužek Top,
oba pa sta
tip - top.

GRAD V OBLAKIH

Nekoč, od tedaj mi je preteklo mnogo grenkih dni, sem bil srečen. Ves neveden, raztrgan, včasih tudi lačen, sem bil drugim enak. Nisem hotel biti boljši, tudi slabši ne. Ko smo otroci "frkali" gumbe, sem prav tako goljufal v svoji otroški prebrisanosti, kakor so delali drugi. Da, takrat sem bil srečen.
Ljudje so res najbolj srečni v otroštvu. Tudi jaz sem bil tako dolgo, dokler nisem nisečar vedel o velikem svetu, o ljudeh in podrtih gradovih v oblakih.
Osnovna šola in ponižanje v njej so me spremenili. Učil sem se, sprejemal stvari iz učiteljevih ust in jih tudi sam spoznaval. Občutil sem dvojnost, zaradi katere sem postal negotov, celo boječ.
Srednja šola. Ponižanje in prijazni nasvet razrednika, naj pustim šolo.
A zakaj? Nisem eden njih, ki so prišli, da bi se izoblikovali, si poiskali prostor, ki jim pripada?
Šele kasneje sem dojel resnico - ali samo košček resnice. Mnogo težav je bilo. A življenje je treba

spoznavati in premagovati. Ljudem, ki so me razumeli, sem hvaležen, v mojih očeh so veliki.
Ne želim biti ideal ljudstvu. Skušam služiti idealu, idealu, ki je mogoče zame tako daleč, kot oaza v peščeni puščavi. Cilju pa se bližam, včasih težko, padam, se dvigam, omagujem, a vesel sem, ker vzdržim to pot, ki je marsikdo ne bi.
Nekoliko me je strah, da ne bom zmogel teže, ki mi jo narekuje moja življenjska pot; a vem, če bi odstopil, bi bil kakor umirajoči vernik, ki ga je preklel duhovnik. Vem, da bi imel vzrok za svoj uklon, a bi bil pred ljudmi in pred seboj kot izobčenec, ki presedi svojo zasluženo kazen. A kazen odsluži le zakonu, zase in za ljudi se nikoli ne spremeni.
Kaj je idealno, mogoče niti ne vem. Vsi težimo k dobremu, poštenemu in pravičnemu. Delati krivico drugim se pravi grešiti zoper človeka.
Mlad človek res zida gradove v oblake, zrušijo se, a temelji ostanejo.
Mogoče govorim napihnjeno, ali z zanosom. Včasih sem pesimist, včasih optimist. Vseeno pa se veselim svetlega semafora, ki ga vidim pred seboj.

T. Ž.

TAM DALEČ NEKJE

Tam daleč nekje je Vietnam...
Tam daleč nekje pokajo puške,
tam daleč nekje grmijo topovi,
tam daleč nekje je pal partizan.
In ti?
In mi?
In vsi?

Sedimo v topli zakurjeni sobi!
Po oknih nam rože vzcvitajo.
In mislimo, mislimo...
Na piške pečene, na grah v omaki,
na lov, na kopanje,
na noč, ki minila bo v sladki omami.
Tam daleč nekje sta lakota, groza,
tam daleč nekje kraljuje smrt!
Kaj nimaš nič vesti, Američan?
Ostala je skrita na kupu gnoja,
utonila je v prahu in morju blata!
A svoboda je vzklila na riževih poljih,
v džunglah, ob morju, v prav vseh vaseh.
Svoboda je vzklila in raste in raste.
Gorje, Američan!
Tam daleč nekje je Vietnam!

Irena

KORAK

Čuj, korak, srce razbija,
kdo je tam?
Nikogar ni.
Govor,
nekdo je tam!
Ne, ne nikjer nikogar ni...
Kdo je človek,
ki čaka nekoga;
nestrpen je in tih.
Ne, ni vse tiho,
sliši se utrip srca,
sliši se ljubezni moč,
čeprav nikogar ni.

On čaka, čaka do noči;
nekoga čaka,
deklico, mar ne,
a je ni.
Le sredi noči
sredi svoje poti nesrečne
človek onemi;
nikjer, nikjer nikogar ni.

BRAT

Si že kdaj občutil v mladem srcu tako tiho praznino, da te je vse okrog dušilo; da so se rušili mavrični zidovi, da si zbežal ven...? Proč od golih sten. Brat, /kako naj ti rečem drugače, tebi, ki poznaš kruto bolečino resnice/, ne poznava se, pa vendar čutiva isto.
Popoldne sem zbežala iz mračne, hladne sobe, ki je dušila praznino srca. Močno sem pritiskala na pedala kolesa, da so sive hiše, prah in dim ostali daleč za menoj. Začutila sem hladen dotik vetra na razgretih licih, mehak dotik vetra, ki mi je govoril, da med travo dehte rože - je življenje, da tu povsod sije sonce, da je tu mir: tih in prostran.
Kot bi srce vdihavalo to prostost in pilo sončno moč! Da, moč. Moči! Če bi bil bog, bi ga prosila za moč... A saj sem lahko močna; vendar ta občutek prašne majhnosti, brez samozavesti, potrtost in tako zgodnja rana, ti temni sledovi na mladih poteh... ubijajo, rušijo v tebi vero... rušijo mavrične zidove.
Brat, ne sprašuj me več, sedaj ni vetra, ki bi posušil tožeče solze, ni ga, ni...
Moje oko je sedaj mirno. Brat! si že kdaj občutil v srcu tako praznino, - ko si bil brez želja in upov? Da? O, da ne bi nikdar več!

Ljuba

NEMIRNA NOČ

Že tretja cigareta dogoreva
in kaplja se suši
na dnu kozarca,
kjer življenje utopiti želim,
a me življenje utaplja samo.

Slabič!
O, vem, vem - demon,
ki si v meni /telo ti moje/
Duša je slabič.

Kaj ljubil on je?
Telo? - ni vredno!
Dušo? - ki je ni poznal!
Privid...?
Ni treba reči, vem!

S. L.

DEMOKRACIJA DA - RAZKROJ NE!
/literarni kritiki/

Pozdravljena kulturna revolucija!

Pozdravljena lumpenproletariat in prostitutka!

Naprej v revolucijo! Uničiti je treba buržuj-proletarca!
/Buržuj-proletarec pa je današnji delovni človek/.
Na njegovo mesto naj bi postavili osebnost, ki ni nič in nihče.
Tako pravi skupina, zbrana okrog Kataloga in Tribune.
Izhajanje Kataloga - na žalost - omogoča sklad za pospeševanje založništva, urednik Tribune pa je aktivni

član Zveze komunistov. Kaj je res kultura prihodnosti v rokah lumpenproletariata, ki je v zgodovini delavskega razreda vedno odigral negativno vlogo? Z roko v roki /s prostitutko/ hočete uničiti vse, kar so ustvarili prejšnji rodovi!
Res ni vse prav v naši družbi in tudi ne bo. Zato pa je naloga mladine, da to zboljša in popravi napake! In hočemo tako! Le skupina okrog študentovskega glasila misli, da bi namesto ostre besede objavljali literarna skrpucala, ki blatijo tisto, kar je narodu sveto - njegovo zgodovino.
Minili so časi, ko je Jenko napisal:
Bridka žalost me prešine,
ko se spomnim domovine,
vsemu svetu nepoznane,
od nikogar spoštovane.

Sedaj imamo zgodovino in lahko smo ponosni nanjo in na vse tiste znane in neznane borce, ki so padli v boju za družbo,v kateri živimo. In zato, ker so nam priborili svobodo in nam vrnili življenje, jih zmerjajo s tolovaji!
Torej! Namesto ostre kritike in glasila, ki bi izražalo kritičnost, imamo list brez vrednosti.
Pred nami sta dve poti: da nastopimo proti glasilo ali da molčimo! Toda molčati pomeni - strinjati se!

Irena

SREČANJE

Se spominjaš najinih iger,
ki sva si jih sama izmislila
in jih ni poznal nihče drug na svetu?

Bilo mi je pet let in tebi sedem.
Pestoval si moje punčke
in jaz sem se igrala s tvojim vlakom.
Skupaj sva sadila rože in
jih zalivala in plela,
skupaj sva pokopala krta
in kosa, ki sta nama poginila.
Skupaj sva imela rada
marjetice in zeleno travo,
cvet češnje in ptice,
duh pravkar prekopane zemlje spomladi
in jesenske ognje po vrtovih predmestja.

Včeraj sva se srečala.
Ko si šel mimo mene,
si se zazrl v asfalt.

Tereza

MLADI KOMUNISTI

Na nekaj vprašanj je odgovorilo sedem mladih komunistov naše šole. Tu so značilni in nekateri zanimivi odgovori.

1/Kakšne občutke si imel ob sprejemu?

Bilo je izvrstno. Mislil sem, da nam bodo na dolgo in široko razlagali o pomenu našega bodočega dela. Bil sem presenečen. Ob sprejemu v ZKS sem imel nekoliko treme, ker vem,da sem vstopil v novo življenje. Sprejeli so nas lepo, zdelo se mi je, kot da se je zgodilo nekaj velikega.

2/Te v razredu zdaj kaj drugače gledajo?

Mislim, da ne. Samo, kadar je treba iti na sestanke, vedno slišiš: "Naj grejo komunisti". Ne, mislim, da sem v bistvu ostala ista in zato se mi zdi,da je tudi odnos sošolk do mene ostal isti. Mislim da. Vsaj v začetku se mi je zdelo,kakor da se nas izogibajo.

3. Si si prej drugače predstavljal delo v ZK oziroma organizacijo samo?

Mislim, da sem si s drugače predstavljala delo v ZK in organizacijo samo. Ni mi bilo jasno, kaj je sploh naloga posameznega komunista. Delo v organizaciji sem si predstavljala drugače, mislim, da smo premalo aktivni. Ne. Saj sem vedel, da bo organizacija dobra in da bo delo trdo.

4. Si se že vključil v delo komunistov?

Kar se tiče predavanj, popolnoma. Drugače pa imam občutek, da delo ni še nič kaj zacvetelo. Ni mi še popolnoma jasno, kaj je moja naloga in kako naj se vključim v delo Zveze komunistov. Da, hodim na vsa predavanja in sestanke, kar je za začetno delo komunista predvsem potrebno, da si pridobi osnovno znanje in pojme.

5. Kaj so to aktivi mladih komunistov?

Po mojem mnenju naj bi bilo to združenje mladih komunistov določenega okoliša, kjer naj bi bili vsi aktivni in vključeni v delo. To je na primer skupina dijakov-komunistov na naši šoli. Aktivi, ki pripomorejo k izgradnji socializma. To so na novo sprejeti komunisti, ki se zbirajo na sestankih.

6. Te obremenjujejo?

Kadar so zvečer. Do sedaj še ne. Mogoče pozneje. Ne, z veseljem se jih udeležujem, ker so zanimivi.

7. Si že pomislil na izstop?

Ne, postajam vedno bolj samozavestna. Niti za trenutek ne. Do sedaj me ni še nič razočaralo, saj si nisem zidala gradov v oblakih. Vem, da je z vsakim delom težko začeti.

8. Misliš, da je mlad človek bogatejši, ko je član ZK?

Zdi se mi, da je bolj seznanjen z dogajanjem v svetu. Vsekakor. Seveda ne v denarju, pač pa v svojem mišljenju in svoji notranjosti. Njegova misel nima časa, da otopi, pač pa je prisiljena razvijati se v naprednem duhu. Ne.

ČE BI BIL ČLOVEK

Če bi bil človek, bi hodil po cestah
in se ne bi zaklepal v temačne celice.
Če bi bil človek, bi moje misli ne bile temne
in ne umazane kot predmestje.
Če bi bil človek, bi mislil, da sem koristen
in se ne bi plazil po gnoju.
Če bi bil človek, bi spoznal, da so še ljudje
in da ne srečavam na ulici le "obraze".
Če bi bil človek, bi upal v svoj smisel
in se ne bi zatekal v globine duha.
Če bi bil človek, bi vzkliknil, kako sem srečen,
da sem živ in bi se bal smrti.
Če bi bil človek, bi zaničeval ves smrad besed
in misli kratkonogih duš.
Če bi bil človek, bi vedel, da sem človek
in bi živel . . .

O.P.

OGLEDALO NAŠEGA OBRAZA

Dialog v drami:

Deseto leto vojne teče, oj joj
- Daj mi en bonbon
Kdaj se vrne naš kralj
- daj še meni enega
Agamemnon. Ali je sploh
- Ne škripaj, nič ne slišim
še živ. Hiši je potreba močne
- Ali kaj razumeš
roke, vsa ta golazen in . . .
- Ti, kdaj imaš vlak?
Glejte, sel prihaja
- Ha, ta je pa dober, kako se meče
O, rodna zemlja moja . . . o o o . . .
/Bolje, da končam s to modo!/

Tovariši - odbojka

Hura - ven!
Aut - hura, ura
mreža - bravo - na .. a
strop - aut - hura
nošena - bravo, a a a . . .

/Ali vedno tako pozdravljamo napake?/

Pojdi igrat k nam.
- Nisem v vaši ekipi.
Pa saj smo isti razred.
- Ne jaz nisem vaša rezerva.
Saj si lahko vseeno pri nas.

Hura, dejmo! dejmo!
aut - bravo
črta - bravo - na . . .
četrta - hura . . .

Po Cankarju

"Trije bomo tam!"
"Po novem letu nas bo sedem"
Bilo nas je - na tem našem vsešolskem sestanku - res le sedem.
"Ta roka bo kovala svet"
Ta naša poslušna roka, ki le čaka, da ji gromovnikov prst ukaže: stori to in to in . . . ?
"Hlapci, za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje!"
Kje imaš svojo glavo, svojo misel, svojo pest?

^ ^

Jaz grem svojo pot,
- o poslušni gospodič, brez svojega srca - če je tako?
grem jaz svojo pot!

BOSI

Šli smo v kemijski kabinet - ker drugod ni priključena elektrika - seveda v čevljih.
Vendar pred vrati nas ustavi sivolasi obraz. - Stop! Sezujte se!
Debelo pogledamo - Kako? Kot da ne razumemo, a bela halja pred nami je neomajna.
Torej sezujemo čevlje in bosi stopimo v razred poleg sedmih, ki so bili v copatih. Bosi stopimo na čista tla, ki so se bleščala v sivo-belem prahu apna in ometa.

Bosi gremo do stolov in gledamo lise na tleh, kjer so naše nogavice počistile čistočo.

Da, žal - čistočo
in to je čista resnica.

Kaj ni vseeno, ali nosimo prah in pesek na podplatih čevljev ali copatov! V nogavicah je pa že preveč!

BILL

NEOBJAVLJENI PRISPEVKI

Junak - moramo še razmisliti

Viharna noč - pregroba

Pesmica - spremeni naslov, slabša kot Korak

Moje srce je majhno - za nekaj časa v predal

Spoznaj resnico - misel raje oblikuj v prozi

Krik

Prah - poiskus moderne poezije?
Konec je nerazumljiv. Pridi na sestanek, da se pogovorimo.

Ljubim - pesem se nam ni zdela primerna za objavo.
Popravi jo in pogum!

Zakaj - neizvirna, preveč sentimentalna

Pusti me - dobra rima, v slogu ljudske poskočnice,
a ni tvoj izraz. Najdi se!

Greh - ni za objavo

Ko v plesu ... - bolj obdelaj, motiv dober

Par besed - ?

Kaj mi pomeni glasba ? - preveč glasbe, ponavljanje.

Moja učilnica - smo popravili

RESLJEVA

12

